TRES MAGI · EPIPHANIA DOMINI

Sveta tri kralja

Sveti Matej pripovijeda o mudracima s Istoka koji su slijedili zvijezdu do Betlehema da se poklone novorođenom Kralju Židova (Mt 2,1–12). Sveto pismo ne navodi ni njihov broj ni imena: predaja ih broji trojicu prema trima darovima i naziva kraljevima u svjetlu Psalma 72 i Izaije 60. Kao prvi pogani koji su se poklonili Kristu, pokazuju da je on došao spasiti sve narode.

„Vidjesmo njegovu zvijezdu na istoku i dođosmo mu se pokloniti.” — Matej 2,2



Sv. Melkior

Najstariji · „Kralj svjetla”

DAR Zlato

PREDSTAVLJA Starost · Europu

U predaji

Prikazuje se kao časni starac sijede kose i duge bijele brade. Klečeći prvi pred Djetetom, polaže svoje zlato — danak koji se duguje vladaru — ispovijedajući da je dijete u jaslama pravi Kralj kraljeva.

ZLATO OZNAČUJE
Kristovo **kraljevstvo** — a za nas, dar naše ljubavi i djela



Sv. Gašpar

Također Kaspar · „Rizničar”

DAR Tamjan

PREDSTAVLJA Zrelu dob · Aziju

U predaji

U najstarijem zapadnom opisu prikazan je kao golobradi mladić, a u kasnijoj umjetnosti često kao muž u najboljoj dobi. Prinosi tamjan, koji se u Hramu palio samo Bogu — klanjajući se Djetetu ne samo kao Kralju nego i kao Bogu koji je postao čovjekom.

TAMJAN OZNAČUJE
Kristovo **božanstvo** — a za nas, dar naše molitve



Sv. Baltazar

„Bože, čuvaj kralja”

DAR Smirna

PREDSTAVLJA Mladost · Afriku

U predaji

Prikazuje se kao tamnoputi kralj, častan kao onaj koji dolazi iz Afrike — znak da je svaki narod pozvan Kristu. Donosi smirnu, gorki miris kojim su se mazali mrtvi, nagovješćujući muku i ukop Spasiteljev.

SMIRNA OZNAČUJE
Kristovo **čovještvo i smrt** — a za nas, dar samoodricanja

Detalji slike Girolama da Santacrocea, Poklonstvo kraljeva, 16. st. · Walters Art Museum, Baltimore

Značenje triju darova

„Smirnu, jer je on taj koji je imao umrijeti za smrtne ljude; zlato, jer je bio Kralj; a tamjan, jer je bio Bog.”

— Sv. Irenej Lionski, Protiv krivovjerja III,9,2

Zlato za Kralja

Tamjan za Boga

Smirna za Čovjeka koji će umrijeti

Zašto su važni

Bogojavljenje („očitovanje”), koje se slavi **6. siječnja**, slavi Krista objavljenog poganima. Mudraci su prvine naroda: njihov put pri svjetlu zvijezde pokazuje da su svi narodi pozvani tražiti jedinoga Spasitelja i pokloniti mu se (KKC 528).

Njihova imena nisu u Svetom pismu, nego potječu iz rane predaje; upisana su iznad trojice kraljeva na mozaicima iz 6. stoljeća u crkvi Sant'Apollinare Nuovo u Ravenni.

Bogojavljenski običaji

20 + C + M + B + 27

Blagoslovljenom kredom ispisuje se na dovratniku kuće godina i početna slova kraljevskih imena — što se čita i kao *Christus mansionem benedicat*, „Neka Krist blagoslovi ovaj dom.” Blagoslivlja se bogojavljenska voda, a moći kraljeva štuju se u zlatnom Relikvijaru Triju kraljeva u kölnskoj katedrali, kamo su prenesene iz Milana 1164. godine.